

Utkast til ny lov om tollavgift (tollavgiftsloven)

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

§ 1-1 *Lovens virkeområde*

(1) Loven gjelder plikt til å svare tollavgift for varer som innføres til tollområdet, og fastsetting av tollavgift.

(2) Tollavgift er en avgift til staten som svares ved innførsel av varer og etter satser fastsatt av Stortinget.

(3) Loven gjelder i tollområdet. Tollområdet er det norske fastland og territorialfarvann, men ikke Svalbard, Jan Mayen og Norges biland.

§ 1-2 *Definisjoner*

I denne loven menes med

a) vare: alt som er omfattet av forskrift om klassifisering av varer

b) innførsel: at en vare føres inn i tollområdet

c) utførsel: at en vare føres ut av tollområdet

d) deklaratant: den som leverer en deklarasjon i eget navn, eller den som deklarasjonen leveres på vegne av.

§ 1-3 *Samarbeid med annen stat*

Vareførselsloven kapittel 9 om samarbeid med annen stat gjelder tilsvarende for gjensidig samarbeid om håndhevelse av fastsetting og kontroll av tollavgift.

§ 1-4 *Forholdet til forvaltningsloven*

Forvaltningsloven gjelder for behandling av saker etter denne loven hvis ikke annet er bestemt.

Kapittel 2 Plikt til å svare tollavgift

§ 2-1 *Når plikten til å svare tollavgift oppstår*

(1) Tollavgift skal svares når en vare deklarerer for tollprosedyren overgang til fri disponering etter vareførselsloven § 4-1. Dersom varen ved deklarasjonen er fritatt for tollavgift på vilkår om at varen brukes på en bestemt måte, skal tollavgift svares dersom vilkåret om bruk av varen ikke overholdes.

(2) Tollavgift skal svares ved brudd på plikter etter vareførselsloven i forbindelse med innførsel, transport, lagring eller annen disponering av varen.

(3) Tollavgift skal svares dersom en vare er deklarerert for tollprosedyren midlertidig innførsel etter vareførselsloven § 4-6 eller tollprosedyren innenlands bearbeiding etter vareførselsloven § 4-7, og vilkårene for å benytte prosedyren ikke er oppfylt.

§ 2-2 *Tidfesting*

(1) Tollavgift skal svares etter de regler og satser som gjelder på det tidspunktet deklarasjonen for overgang til fri disponering er akseptert av tollmyndighetene. Har tollmyndighetene mottatt deklarasjonen før varen ble innført, skal tollavgift svares etter de regler og satser som gjelder på det tidspunktet varen blir innført. Dersom tollavgift skal svares etter § 2-1 første ledd annet punktum, skal tidspunktet for brudd på vilkåret om bruk legges til grunn.

(2) Oppstår tollavgift etter § 2-1 annet ledd skal tollavgift svares etter de regler og satser som gjaldt da pliktbruddet tok til. Tollavgiften skal likevel ikke være lavere enn om varen ble disponert over på lovlig måte.

(3) Dersom en vare er innført under tollprosedyren midlertidig innførsel etter vareførselsloven § 4-6 eller tollprosedyren innenlands bearbeiding etter vareførselsloven § 4-7, og vilkårene i prosedyren ikke oppfylles, skal tollavgift svares etter de regler og satser som gjaldt da deklarasjonen ble akseptert.

(4) Departementet kan gi forskrift med utfyllende regler om tidfesting.

§ 2-3 Hvem som skal svare tollavgift - tollavgiftspliktig

(1) Den som er deklarant for en vare som underlegges tollprosedyren overgang til fri disponering etter vareførselsloven § 4-1, er tollavgiftspliktig.

(2) Den som er ansvarlig for å oppfylle plikter etter vareførselsloven i forbindelse med innførsel, transport, lagring eller annen disponering av varen, er tollavgiftspliktig ved brudd på slike plikter.

(3) Den som er ansvarlig for å oppfylle vilkårene for å innføre en vare under tollprosedyren midlertidig innførsel etter vareførselsloven § 4-6 eller tollprosedyren innenlands bearbeiding etter vareførselsloven § 4-7, er tollavgiftspliktig ved brudd på vilkårene.

§ 2-4 Medansvar for tollavgift

(1) Den som i forbindelse med deklarerer av en vare for tollprosedyren overgang til fri disponering har medvirket til å gi opplysninger som fører til at tollavgift ikke blir korrekt fastsatt, svarer også tollavgift dersom vedkommende visste eller burde ha visst at opplysningene var uriktige eller ufullstendige.

(2) Den som har medvirket til manglende overholdelse av plikter som nevnt i § 2-3 annet ledd, og manglende overholdelse av vilkår som nevnt i § 2-3 tredje ledd, svarer også tollavgift dersom vedkommende visste eller burde ha visst at plikter eller vilkår ikke er overholdt. Det samme gjelder den som har ervervet eller oppbevart varen. For den som har ervervet eller oppbevart varen, vurderes kunnskapen på tidspunktet for mottak av varen.

(3) Representerer deklaranten for tollprosedyren overgang til fri disponering en annen juridisk eller fysisk person, svarer også den som er representert tollavgift.

§ 2-5 Solidaransvar for tollavgift

(1) Dersom flere plikter å svare tollavgift av samme vare, svarer de solidarisk for tollavgiften.

(2) Departementet kan gi forskrift om plikten til å svare tollavgift når flere svarer tollavgift av samme vare.

§ 2-6 Tollavgiftspliktig ved kjøp av vare med nedsatt tollavgift på vilkår om at varen brukes på en bestemt måte

Den som kjøper en vare som er innført med nedsatt tollavgift etter § 5-3 på vilkår om at varen brukes på en bestemt måte, blir tollavgiftspliktig ved brudd på vilkåret.

§ 2-7 Vare som sendes i henhold til internasjonal avtale om forenklinger ved grensekryssende vareførsel

(1) For vare som tillates sendt i henhold til internasjonal avtale om forenklinger ved grensekryssende vareførsel som Norge har tiltrådt, plikter garantisten å svare tollavgift dersom det disponeres over varen i strid med tillatelsen.

(2) Garantistens ansvar etter første ledd gjelder uten hensyn til de øvrige bestemmelsene om tollavgiftsplikt i dette kapitlet.

(3) Departementet kan gi forskrift om garantistens plikt til å svare tollavgift etter denne paragrafen.

Kapittel 3 Satser og beregningsgrunnlag for tollavgift

§ 3-1 Satser for tollavgift - tolltariffen

(1) Følgende satser fastsettes i Stortingets vedtak om tollavgift og kunngjøres som del av forskrift om klassifisering av varer (tolltariffen), fastsatt i medhold av vareførselsloven § 6-1:

- a) ordinær tollavgiftssats for varer
- b) preferansetollavgiftssats for varer med opprinnelse i land Norge har frihandelsavtale med
- c) preferansetollavgiftssats for varer med opprinnelse i utviklingsland som Norge ensidig gir tollbegunstigelse.

(2) Kongen kan fastsette særskilt sats for tollavgift etter vareførselsloven kapittel 13 om handelstiltak.

§ 3-2 Nedsettelse av tollavgiftssatser for landbruksvarer

For å legge til rette for innførsel av landbruksvarer som supplement til norsk produksjon, og for å møte forbrukernes og næringsmiddelindustriens behov, kan departementet sette ned de ordinære tollavgiftssatsene såfremt avtale med fremmed stat eller internasjonal organisasjon ikke er til hinder for det. Nedsettelse av tollavgiftssatsene skal ivareta hensynet til avsetningsgrunnlaget for norsk produksjon av landbruksvarer og hindre uønskede markedsforstyrrelser. Nedsettelse skjer etter reglene i kapittel 5.

§ 3-3 Beregningsgrunnlag for tollavgift

(1) Når tollavgift skal beregnes på grunnlag av vekt, skal varens faktiske nettovekt benyttes, med mindre det følger av tolltariffen at varens innpakning skal inngå i grunnlaget.

(2) Når tollavgift skal beregnes på grunnlag av volum, skal varens faktiske volum benyttes.

(3) Når tollavgift skal beregnes på grunnlag av antall, skal det faktisk antall enheter benyttes.

(4) Når tollavgift skal beregnes på grunnlag av verdi, skal verdien fastsettes etter vareførselsloven §§ 6-2 flg. om tollverdi.

(5) Departementet kan gi forskrift om beregningsgrunnlaget for tollavgift.

§ 3-4 Beregningsgrunnlag for vare som gjeninnføres etter bearbeiding eller reparasjon (utenlands bearbeiding)

(1) Dersom en vare som tidligere er gått over til fri disponering eller har norsk opprinnelse, blir gjeninnført etter at den er reparert, bearbeidet eller brukt til fremstilling av annen vare utenfor landet, skal beregningsgrunnlaget fastsettes slik:

a) Dersom tollavgift skal beregnes på grunnlag av verdi, svares tollavgift av kostnaden ved at varen ble reparert eller bearbeidet, tillagt transportkostnaden.

b) Dersom tollavgift skal beregnes på grunnlag av vekt, volum eller stykk, beregnes tollavgift med åtte prosent av beregningsgrunnlaget som nevnt i bokstav a.

c) Dersom bearbeiding er utført uten vederlag, settes beregningsgrunnlaget til null.

(2) Vilkår for beregning etter første ledd er at

a) varen gjeninnføres innen ett år etter utførselen

b) gjeninnførselen foretas av den samme fysiske eller juridiske person som utførte varen

c) det ikke er refundert tollavgift ved utførselen og

d) eventuelt krav om tollrefusjon frafalles.

(3) For landbruksvarer som gjeninnføres etter bearbeiding i utlandet, beregnes tollavgift i samsvar med bestemmelser fastsatt av departementet i forskrift.

(4) Departementet kan gi forskrift om beregningsgrunnlaget for vare som gjeninnføres etter bestemmelsene her, herunder om adgangen til å dispensere fra vilkårene, og om at slike varer kan innføres tollfritt på visse vilkår.

§ 3-5 Nedsettelse av beregningsgrunnlaget når varen er skadet eller bedervet

Dersom varen er forringet som følge av skade eller bederelse før varen er frigjort for tollprosedyren overgang til fri disponering, settes beregningsgrunnlaget ned forholdsmessig etter verdiforringelsen som skaden eller bederelsen har medført.

Kapittel 4 Preferansetoll

§ 4-1 Preferansetoll

Med preferansetoll menes bruk av tollavgiftssatser som nevnt i § 3-1 første ledd bokstav b og c ved fastsetting av tollavgift. Preferansetoll kan innebære tollreduksjon, tollfrihet eller annen tollbegunstigelse.

§ 4-2 Preferansetoll - frihandelsavtale

(1) Preferansetoll gis for vare i henhold til frihandelsavtale. Tollavgift beregnes i slike tilfeller med sats som nevnt i § 3-1 første ledd bokstav b.

(2) Varen må ha opprinnelse innenfor vedkommende avtales virkeområde. Varens opprinnelse avgjøres etter den aktuelle avtales opprinnelsesregler.

(3) Varens opprinnelse skal dokumenteres med opprinnelsesbevis i samsvar med den aktuelle frihandelsavtalen.

(4) Departementet kan gi forskrift om at beregning av tollavgift med sats som nevnt i første ledd, begrenses til nærmere angitte mengder eller verdier (kvoteregulert preferansetoll).

(5) Departementet kan gi forskrift om gjennomføring og utfylling av bestemmelsene i denne paragrafen. Departementet skal i forskrift gi en oversikt over hvilke frihandelsavtaler Norge til enhver tid er bundet av.

§ 4-3 *Preferansetoll - det generelle preferansesystemet for utviklingsland (GSP)*

(1) Preferansetoll gis for vare som omfattes av ordning som Norge ensidig har etablert i henhold til det generelle preferansesystemet (GSP) til tollbegunstigelse av utviklingsland. Tollavgift beregnes i slike tilfeller med sats som nevnt i § 3-1 første ledd bokstav c.

(2) Departementet fastsetter opprinnelsesregler for ordningen i forskrift.

(3) Varens opprinnelse skal dokumenteres med opprinnelsesbevis.

(4) Departementet kan gi forskrift om at beregning av tollavgift begrenses til nærmere angitte mengder eller verdier (kvoteregulert preferansetoll).

(5) Departementet kan gi forskrift om en sikkerhetsmekanisme for landbruksvarer for tilfeller der preferansesystemet utløser vesentlige markedsforstyrrelser.

(6) Departementet kan gi forskrift om et generelt preferansesystem etter denne paragrafen.

(7) Departementet skal i forskrift kunngjøre en oversikt over de landene som er omfattet av ordningen med ensidig preferansetoll.

§ 4-4 *Ikke-preferensiell opprinnelse*

(1) Med ikke-preferensiell opprinnelse menes opprinnelse fastsatt på annet grunnlag enn særskilt avtale med fremmed stat eller organisasjon om preferansetollbehandling (frihandelsavtale), eller der opprinnelse fastsettes som vilkår for ensidig preferanseordning (GSP).

(2) Regler om ikke-preferensiell opprinnelse får anvendelse ved bestevilkårsbehandling etter Generalavtalen om tolltariffer og handel artikkel I og ved iverksettelse av handelstiltak etter § 3-1 annet ledd.

(3) Departementet kan gi forskrift om krav til og vilkår for ikke-preferensiell opprinnelse.

Kapittel 5 Nedsettelse av tollavgift på landbruksvarer

§ 5-1 *Nedsettelse av tollavgiftssats på landbruksvarer*

(1) Nedsettelse av tollavgiftssatser på landbruksvarer etter § 3-2 kan skje

a) i form av generell nedsettelse etter § 5-2

b) i form av individuell nedsettelse etter søknad etter § 5-3 eller

c) ved fastsetting av tollkvoter der tollkvoteandeler tildeles ved auksjon eller på annen måte etter § 5-4.

(2) Vedtak om nedsettelse av tollavgiftssats som nevnt i første ledd, skal angi det eller de vareslag som omfattes, og skal opplyse om den perioden nedsettelsen gjelder for.

(3) §§ 5-2 til 5-4 kan gjelde tilsvarende ved innrømmelse av preferansetollavgift for landbruksvarer etter kapittel 4.

(4) Departementet skal på egnet måte kunngjøre forvaltningsvedtak i budsjettåret om generelle endringer i de tollsatsene som Stortinget har fastsatt. Tilsvarende gjelder for tildeling av importrettigheter ved auksjon eller på annen måte etter § 5-4. Kunngjøring i Norsk Lovtidend etter forvaltningsloven § 38 kan unnlates for slike kunngjøringer.

§ 5-2 Generell nedsettelse av tollavgiftssats på landbruksvarer

(1) Med generell nedsettelse av tollavgiftssats på landbruksvarer menes forvaltningsvedtak om å sette ned tollavgiftssatsen på en bestemt landbruksvare, uten kvantitative begrensninger, for en nærmere angitt periode, men likevel begrenset til utgangen av vedkommende budsjettår.

(2) Departementet kan på forhånd kunngjøre vedtak om endring av tollavgiftssats etter denne paragrafen. Kunngjøringen skal angi tidspunktet for iverksettelsen av vedtaket.

(3) Departementet kan treffe vedtak med virkning utover budsjettåret når det anses hensiktsmessig.

(4) Departementet kan gi forskrift om generelle nedsettelser av tollavgiftssats etter denne paragrafen, herunder om saksbehandling, opplysningsplikt, kontroll, administrative sanksjoner, gyldighetsperiode og kunngjøring av nedsettelsesvedtak, og i hvilken utstrekning slik kunngjøring skal ha troverdighet.

§ 5-3 Individuell nedsettelse av tollavgiftssats på landbruksvarer og bearbejdede landbruksvarer etter søknad

(1) Med individuell nedsettelse av tollavgiftssats menes i denne paragrafen enkeltvedtak om å sette ned tollavgiftssatsen på en angitt mengde av en bestemt landbruksvare eller bearbejdet landbruksvare, innenfor et angitt tidsrom, og der vedtaket er rettet mot én eller flere bestemte fysiske eller juridiske personer som har søkt om dette.

(2) Vedtak om nedsettelse av tollavgiftssats skal treffes på grunnlag av søknad. Vedtaket skal angi den varen som omfattes, den perioden nedsettelsen gjelder for og den berettigede fysiske eller juridiske personen.

(3) Departementet kan treffe vedtak uten mengdebegrensning og med virkning utover budsjettåret når det anses hensiktsmessig.

(4) Departementet kan gi forskrift om nedsettelse av tollavgiftssats etter denne paragrafen, herunder om saksbehandling, opplysningsplikt, kontroll, administrative sanksjoner og gyldighetsperiode. Departementet kan også gi forskrift om elektronisk søknad fra næringsdrivende.

§ 5-4 Tildeling av tollkvoteandeler for landbruksvarer ved auksjon eller på annen måte

(1) Med tollkvote menes en fastsatt mengde av en vare som tillates innført med nedsatt tollavgiftssats, innenfor et angitt tidsrom. En tollkvote kan fastsettes på grunnlag av avtale med fremmed stat eller organisasjon eller av eget tiltak. Med tollkvoteandel menes en rettighet til å innføre en viss mengde av en vare innenfor en tollkvote.

(2) Tollkvoteandeler skal tildeles ved auksjon dersom departementet anser at markedsf forholdene ligger til rette for det, og avtale med fremmed stat eller organisasjon ikke er til hinder for det. Regler om tildeling av tollkvoter på annen måte enn ved auksjon gis av departementet i forskrift.

(3) Auksjon over tollkvoteandel skal utlyses i god tid før auksjonen holdes. I utlysningen skal det opplyses om fristen for auksjonsåpning og auksjonsavslutning og om hvordan tollkvoteandelene skal fordeles blant dem som får tilslag. Det skal ikke angis hvem som deltar i budrundene. Umiddelbart etter auksjonsavslutning skal det gis opplysning om antall budgivere, høyeste bud og hvem som fikk tilslag.

(4) Tollkvoteandel kjøpt på auksjon kan overdras.

(5) Departementet kan gi forskrift om tildeling av tollkvoteandeler, herunder om saksbehandling, opplysningsplikt, kontroll, administrative sanksjoner, gyldighetsperiode og forhåndsgodkjennelse av anbydere, og om avhendelse av kvoteandel.

Kapittel 6 Tollavgiftsfritak

§ 6-1 Tollavgiftsfritak som følge av unntak fra plikten til å levere deklarasjon etter vareførselsloven § 4-1

Det skal ikke svares tollavgift ved innførsel av varer som omfattes av unntak fra plikten til å levere deklarasjon for prosedyren overgang til fri disponering etter vareførselsloven § 4-1 tredje ledd.

§ 6-2 Tollavgiftsfritak for varer som det er fritak fra å beregne merverdiavgift av

Departementet kan i forskrift bestemme at det ikke skal svares tollavgift ved innførsel av varer omfattet av fritak for beregning av merverdiavgift etter merverdiavgiftsloven §§ 7-3 til 7-5.

§ 6-3 Andre tollavgiftsfritak

(1) Det skal ikke svares tollavgift ved innførsel av

- a) vare av norsk opprinnelse, eller vare som tidligere er innført under prosedyren overgang til fri disponering etter vareførselsloven § 4-1, som gjeninnføres fra Svalbard eller Jan Mayen etter bearbeiding eller reparasjon på disse steder dersom varen innføres direkte derfra, og tollavgift ikke er refundert ved utførselen
- b) vare som er fremstilt her i landet eller tidligere innført under prosedyren overgang til fri disponering etter vareførselsloven § 4-1 og som gjeninnføres i uforandret stand, dersom tollavgift ikke er refundert ved utførselen
- c) utskiftbare former og maskinverktøy

- d) landbruksvarer til teknisk bruk
- e) vare til undervisning og vitenskapelig bruk ved universiteter, høyskoler og Meteorologisk institutt og dets stasjoner
- f) vare av utdannende, vitenskapelig og kulturell art
- g) bakkeutstyr, undervisningsmateriell, flysimulatorer og deler til disse
- h) luftfartøyer og utstyr og deler til disse.

(2) Varer som er omfattet av fritak etter første ledd bokstav c til f kan ikke overdras til andre.

(3) Departementet kan gi forskrift om vilkår for og omfanget av fritak.

Kapittel 7 Refusjon av tollavgift ved gjenutførsel

§ 7-1 Refusjon ved gjenutførsel av vare benyttet ved reparasjon eller bearbeiding

(1) Tollavgift kan refunderes for vare som næringsdrivende tidligere har innført under prosedyren overgang til fri disponering, dersom varen benyttes som råvare, hjelpestoff eller halvfabrikata i næringsvirksomhet i forbindelse med virksomhetens fremstilling, reparasjon eller bearbeiding av ferdigvare, og ferdigvaren

- a) utføres under tollprosedyren utførsel etter vareførselsloven § 5-5
- b) deklarerer for tollprosedyren tollager etter vareførselsloven § 4-4, når varen er bestemt for slik utførsel som nevnt i denne paragrafen eller
- c) utføres til slik bruk utenfor tollområdet som angitt i § 7-2 første ledd bokstavene b og c.

(2) Refusjonen skal svare til den tollavgiften som er betalt for de anvendte varene som nevnt i første ledd. Tollavgift kan også refunderes for svinn dersom svinnen ikke kan utnyttes for andre formål. Tollavgift kan refunderes også der det er benyttet andre varer enn de som er dokumentert innført, dersom varene er av samme slag som de innførte.

(3) Departementet kan gi forskrift om refusjon av tollavgift ved gjenutførsel av vare etter denne paragrafen, herunder om nærmere vilkår for refusjon.

§ 7-2 Refusjon ved gjenutførsel av vare i uendret tilstand mv.

(1) Tollavgift kan refunderes for vare som er innført under tollprosedyren overgang til fri disponering, dersom varen i uendret og ubrukt tilstand gjenutføres etter kapittel 5 i vareførselsloven

- a) i forbindelse med salg til kjøper utenfor tollområdet
- b) til bruk eller salg om bord i fartøy eller luftfartøy dersom slike varer og mengder kunne vært levert uten plikt til å svare tollavgift eller
- c) til bruk i forbindelse med utforskning og utnyttelse av undersjøiske naturforekomster i havområder utenfor tollområdet dersom slike varer og mengder kunne vært levert uten plikt til å svare tollavgift.

(2) Tollavgift kan også refunderes når varen deklarerer for tollprosedyren tollager etter vareførselsloven § 4-4, og varen er bestemt for utførsel som nevnt i denne paragrafen.

(3) Departementet kan gi forskrift om refusjon av tollavgift ved gjenutførsel etter denne paragrafen, herunder om nærmere vilkår for refusjon.

§ 7-3 Delvis refusjon

(1) Tollavgift kan delvis refunderes ved gjenutførsel av rullende jernbanemateriell og reservedeler til slikt materiell som har vært innført til midlertidig bruk, og som ikke kan deklarerer for tollprosedyren midlertidig innførsel etter vareførselsloven § 4-6. Tollavgift skal refunderes med fradrag av to prosent for hver måned eller del av måned regnet fra tidspunktet da varen ble innført.

(2) Tollavgift kan refunderes ved gjenutførsel av vare som har vært innført midlertidig til leie eller lån, eller som utenlandske foretak, institusjoner eller personer har innført og benyttet i forbindelse med et oppdrag i tollområdet, og varen ikke kunne deklarerer for tollprosedyren midlertidig innførsel etter vareførselsloven § 4-6. Tollavgift skal refunderes med fradrag av fem prosent for hver måned eller del av måned regnet fra tidspunktet da varen ble innført.

(3) Departementet kan gi forskrift om delvis refusjon av tollavgift etter denne paragrafen, herunder om nærmere vilkår for refusjon.

§ 7-4 Gjenutførsel ved feil eller særlige omstendigheter

1) Tollavgift kan refunderes for vare som gjenutføres fordi den er feilsendt, feilbestilt, levert for sent eller ikke er i samsvar med bestillingen. Tollavgift kan tilbakebetales i andre tilfeller dersom det foreligger særlige grunner.

(2) Departementet kan gi forskrift om refusjon etter denne paragrafen, herunder om nærmere vilkår.

§ 7-5 Generelle bestemmelser om refusjon

(1) Refusjon av tollavgift er betinget av at den innførte varen utføres under tollprosedyren utførsel etter vareførselsloven § 5-5 eller deklarerer for tollprosedyren tollager etter vareførselsloven § 4-4 innen to år etter innførselen. Krav om refusjon må være mottatt av tollmyndighetene senest ett år etter at varen ble gjenutført eller lagt inn på tollager. Tollmyndighetene kan i særlige tilfeller forlenge fristene.

(2) Tollmyndighetene kan tillate at varen blir destruert under kontroll av eller etter avtale med tollmyndighetene i stedet for å bli gjenutført. Den som ber om destruksjon, må bære kostnadene ved destruksjonen.

(3) Departementet kan gi forskrift om adgangen til refusjon, herunder om adgangen til å forlenge fristen, fastsette minstebeløp for refusjon og frafalle vilkåret om at varen må utføres etter vareførselsloven kapittel 5 eller deklarerer for tollprosedyren tollager etter vareførselsloven § 4-4.

Kapittel 8 Særlige forvaltningsregler

§ 8-1 Taushetsplikt

(1) Enhver som har eller har hatt verv, stilling eller oppdrag knyttet til tollmyndighetene, skal hindre at uvedkommende får adgang eller kjennskap til det vedkommende i sitt arbeid har fått vite om noens formues- eller inntektsforhold eller

andre økonomiske, bedriftsmessige eller personlige forhold. Taushetsplikten er ikke til hinder for at opplysningene i en sak gjøres kjent for sakens parter eller deres representanter. Den som tiltrer verv, stilling eller oppdrag skal gi skriftlig erklæring om at denne kjenner og vil overholde taushetsplikten.

(2) Taushetsplikten omfatter ikke

a) informasjonsutveksling med fremmed stat eller til organisasjon på mandat fra De forente nasjoner (FN) som Norge har akseptert som offentlig myndighet

b) registreringspliktig statsstøtte etter lov 27. november 1992 nr. 117 om offentlig støtte § 2 a.

(3) Departementet kan uten hinder av taushetsplikt etter første ledd godkjenne at opplysninger gis til forskningsformål i samsvar med forvaltningsloven § 13 d.

(4) Forvaltningsloven § 13 og §§ 13 b til 13 e gjelder ikke som utfyllende bestemmelser for taushetsplikten etter denne paragrafen og § 8-2.

§ 8-2 Utlevering av opplysninger til offentlige myndigheter mv.

(1) Taushetsplikten er ikke til hinder for at opplysninger utleveres til andre offentlige myndigheter dersom dette er nødvendig for å utføre mottakerorganets oppgaver etter lov, eller for å hindre at virksomhet blir utøvd på en uforsvarlig måte.

(2) Utleveringen må ikke være uforholdsmessig ut fra de ulempene den medfører i form av inngrep i personvernet og fare for at opplysninger av konkurransemessig betydning kommer på avveie.

(3) Departementet kan gi forskrift om utlevering av opplysninger til andre offentlige myndigheter i deres interesse, blant annet om hvem det skal utleveres opplysninger til, hvilke opplysninger som kan utleveres, hvilke kriterier som skal vektlegges ved vurderingen av om utleveringen er forholdsmessig og om at opplysninger i enkelte tilfeller alltid skal kunne utleveres.

§ 8-3 Overført taushetsplikt

Hvis opplysninger gis i tilfeller som nevnt i § 8-1 tredje ledd eller § 8-2 til noen som ikke selv har taushetsplikt etter annen lov, eller til Finansdepartementet, gjelder taushetsplikten etter § 8-1 tilsvarende for den som får opplysningene. Den som gir opplysningene skal samtidig gjøre oppmerksom på dette. Opplysningene kan likevel brukes til det formålet som begrunnet at de ble gitt.

§ 8-4 Ubekreftede personopplysninger i tips mv.

(1) Tollmyndighetene må innen fire måneder avklare om personopplysninger som kommer inn ved tips mv., er korrekte og relevante. Kildene for personopplysningene kan være anonyme.

§ 8-5 Sammenstilling av personopplysninger, herunder profilering

(1) Tollmyndighetene kan sammenstille innhentede personopplysninger, også opplysninger etter personvernforordningen artikkel 9 og 10, til kontroll-, statistikk- og analyseformål. Sammenstilling omfatter profilering som definert i personvernforordningen artikkel 4 nr. 4.

(2) Graden av personidentifikasjon skal ikke være større enn det som er nødvendig for formålet.

§ 8-6 Bruk av personopplysninger ved utvikling og testing av IT-systemer

(1) Tollmyndighetene kan behandle innhentede personopplysninger for å utvikle og teste IT-systemer dersom det vil være umulig eller uforholdsmessig vanskelig å oppnå formålet ved å bruke anonyme eller fiktive opplysninger.

(2) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om behandling etter første ledd.

§ 8-7 Klagefrist

Fristen for å klage over tollmyndighetenes vedtak etter denne loven er seks uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Forvaltningsloven § 29 første ledd første punktum gjelder ikke for tollmyndighetenes vedtak etter denne loven.

Kapittel 9 Opplysningsplikt, fastsetting og beregning av tollavgift

§ 9-1 Alminnelig opplysningsplikt

Den som leverer melding for tollavgift etter § 9-2, skal gi riktige og fullstendige opplysninger. Vedkommende skal opptre aktsomt og lojalt slik at tollavgiftsplikten i rett tid blir klarlagt og oppfylt, og varsle tollmyndighetene om eventuelle feil.

§ 9-2 Melding for tollavgift

(1) Melding for tollavgift skal leveres av den som deklarerer en vare for tollprosedyren overgang til fri disponering etter vareførselsloven § 4-1. Meldingen skal inneholde alle opplysninger som har betydning for fastsetting av tollavgift, og gis i deklarasjonen.

(2) Departementet kan gi forskrift om dokumentasjon for varers opprinnelse ved krav om preferansetoll etter kapittel 4, herunder om fritak fra krav om dokumentasjon for opprinnelse i enkelttilfeller.

(3) Departementet kan utforme melding for tollavgift.

§ 9-3 Fastsetting og beregning av tollavgift

Den som leverer melding for tollavgift etter § 9-2, fastsetter grunnlaget for tollavgift ved levering av meldingen, og beregner tollavgift av det fastsatte grunnlaget.

§ 9-4 Endring av egen fastsetting

(1) Den som har levert melding for tollavgift etter § 9-2, og den som kan bli tollavgiftspliktig etter § 2-6, kan endre opplysninger i tidligere leverte meldinger ved levering av endringsmelding. Dette gjelder likevel ikke grunnlag som er fastsatt av tollmyndighetene, eller på områder hvor myndighetene har varslet om at fastsettingen er under kontroll.

(2) Endringsmelding som nevnt i første ledd, må være kommet frem til tollmyndighetene senest tre år etter at melding etter § 9-2 ble levert.

(3) Departementet kan gi forskrift om leveringsmåte og leveringssted for endringsmelding og kan utforme endringsmeldinger.

Kapittel 10 Kontroll

§ 10-1 Kontrollopplysninger fra tollavgiftspliktige mv.

(1) Den som er eller kan bli tollavgiftspliktig etter §§ 2-3, 2-4 og 2-6, skal etter krav fra tollmyndighetene gi opplysninger som kan ha betydning for vedkommendes plikt til å svare tollavgift og kontrollen av denne. Tollmyndighetene kan kreve at opplysningspliktige etter første punktum dokumenterer opplysningene ved blant annet å gi innsyn i, legge frem, sammenstille, utlevere eller sende inn fakturaer, fraktdokumenter, kvitteringer, regnskapsmateriale med bilag, kontrakter, korrespondanse, styreprotokoller, opprinnelsesbevis eller andre særlige legitimasjonsdokumenter, elektroniske programmer eller programsystemer mv.

(2) Den som kan pålegges å gi opplysninger etter første ledd, har plikt til å gi opplysningene uten hensyn til den taushetsplikten vedkommende er pålagt ved lov eller på annen måte. Opplysninger som angår rikets sikkerhet, kan likevel bare kreves fremlagt etter samtykke fra Kongen.

§ 10-2 Kontrollopplysninger fra tredjeparter

(1) Med unntak av fysiske personer som ikke driver næringsvirksomhet, plikter enhver etter krav fra tollmyndighetene å gi opplysninger som kan ha betydning for kontroll av noens plikt til å svare tollavgift.

(2) Innhenting av opplysninger for målretting av kontroller kan bare foretas når det foreligger særlig grunn.

(3) Tollmyndighetene kan kreve at opplysningspliktige etter første ledd dokumenterer opplysningene blant annet ved å gi innsyn i, legge frem, sammenstille, utlevere eller sende inn fakturaer, kvitteringer, regnskapsmateriale med bilag, kontrakter, korrespondanse, styreprotokoller, opprinnelsesbevis eller andre særlige legitimasjonsdokumenter, elektroniske programmer og programsystemer mv.

§ 10-3 Kontroll hos den opplysningspliktige

(1) Tollmyndighetene kan foreta kontroll hos den som plikter å gi opplysninger etter §§ 10-1 og 10-2. Den opplysningspliktige plikter likevel ikke å gi adgang til kontroll i sitt private hjem, med mindre det utøves næringsvirksomhet fra den opplysningspliktiges private hjem.

(2) Ved kontroll som nevnt i første ledd, skal den opplysningspliktige gi opplysninger som vedkommende plikter å gi etter §§ 10-1 og 10-2. Den opplysningspliktige skal også gi tollmyndighetene adgang til å undersøke lokaler og varer og å se igjennom arkiver mv. Tollmyndighetene kan kreve å få vareprøver uten vederlag. Ved gjennomsyn av virksomhetens arkiver kan tollmyndighetene kopiere til datalagringsmedium for senere gjennomgang hos den opplysningspliktige eller hos tollmyndighetene.

(3) Om nødvendig kan det kreves hjelp av politiet til å få utlevert regnskapsmateriale, bøker, dokumenter, varer mv.

(4) Den opplysningspliktige eller en fullmektig skal, når tollmyndighetene krever det, være til stede ved kontroll som nevnt i første ledd, og yte nødvendig veiledning og bistand.

(5) Dersom Riksrevisjonen krever det, skal den opplysningspliktige uten opphold legge frem dokumenter og erklæringer som legitimerer data overført ved hjelp av elektronisk databehandling.

§ 10-4 *Kontrollopplysninger fra offentlige myndigheter*

(1) Offentlige myndigheter, innretninger og tjenestepersonell plikter etter krav fra tollmyndighetene å gi opplysninger som kan ha betydning for tollmyndighetene i deres kontrollvirksomhet. I nødvendig utstrekning skal opplysningene gis i form av utskrift av protokoll, kopi av dokumenter mv.

(2) Uten hinder av taushetsplikt som de ellers har, skal skattemyndighetene og folkeregistermyndigheten gi opplysninger av betydning for tollmyndighetenes arbeid med tollavgift.

§ 10-5 *Pålegg om bokføring*

(1) Tollmyndighetene kan pålegge bokføringspliktige som omfattes av § 10-3 å oppfylle sin plikt til å innrette bokføringen, spesifikasjonen, dokumentasjonen og oppbevaringen av regnskapsopplysninger i samsvar med regler gitt i eller i medhold av lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring

(2) Pålegg om bokføring rettes til styret i selskap, samvirkeforetak, forening, innretning eller organisasjon og sendes hvert medlem. Det skal settes en frist for oppfyllelse. Fristen skal være minimum fire uker og ikke lengre enn ett år.

§ 10-6 *Klage over pålegg om bokføring*

(1) Den som får pålegg om bokføring etter § 10-5 kan klage over pålegget.

(2) Klage, som kan være muntlig, må fremsettes straks når den pålegget angår er til stede, og ellers innen tre dager.

(3) Den som har gitt pålegget skal enten omgjøre det eller snarest mulig legge klagen frem for nærmeste overordnede forvaltningsorgan til avgjørelse.

(4) Pålegget skal etterkommes selv om klagen ikke er avgjort, hvis ikke den som ga pålegget gir utsetting. Utsetting bør gis hvis den som ga pålegget finner at klagen reiser rimelig tvil om lovligheten av pålegget.

Kapittel 11 Endring uten klage og endringsfrister

§ 11-1 *Tollmyndighetenes endring av tollavgiftsfastsetting*

(1) Tollmyndighetene kan endre enhver tollavgiftsfastsetting når fastsettingen er uriktig. Reglene får tilsvarende anvendelse dersom det ikke foreligger noen tollavgiftsfastsetting etter § 9-3.

(2) Før fastsettingen tas opp til endring etter første ledd, skal tollmyndighetene vurdere om det er grunn til det under hensyn til blant annet forhold knyttet til den som skal svare tollavgift, den tid som er gått, spørsmålets betydning og sakens opplysning.

(3) Tollmyndighetene skal ta opp tollavgiftsfastsettingen til endring når endringen følger av, eller forutsettes i, utfallet av et søksmål.

§ 11-2 *Frister for endring av tollavgiftsfastsetting mv.*

(1) Fristen for å ta opp saker til endring etter § 11-1 er fem år fra utgangen av det kalenderåret da den ordinære fristen for å gjennomføre fastsettingen etter § 9-3 løp ut.

(2) Fristen er ti år dersom den tollavgiftspliktige ilegges skjerpet tilleggsavgift eller anmeldes for brudd på straffebestemmelsene i straffeloven §§ 378 til 380. Vedtak om endring som er truffet i medhold av tiårsfristen, bortfaller dersom vedtaket om skjerpet tilleggstoll oppheves eller anmeldelsen ikke leder til straffereaksjon for brudd på de nevnte bestemmelsene. Fristen er ti år også i saker hvor det ikke ilegges tilleggstoll fordi vilkårene i § 12-4 bokstav b er oppfylt.

(3) Med mindre det foreligger nye opplysninger i saken, må sak om endring av tollavgiftsgrunnlaget i vedtak etter § 11-1 tas opp senest fire måneder etter vedtakstidspunktet dersom endringen er til ugunst for den tollavgiftspliktige eller medansvarlige. Saken må uansett tas opp innenfor fristene i første og annet ledd.

§ 11-3 *Unntak fra fristene for å ta opp tollavgiftsfastsetting mv. til endring*

Fristene i § 11-2 er ikke til hinder for at fastsettingen tas opp til endring

a) når endringen følger av, eller forutsettes i, utfallet av et søksmål

b) som følge av uttalelse fra Stortingets ombudsmann for forvaltningen, i sak der tollavgiftspliktig eller medansvarlig er part.

§ 11-4 *Nedsettelse av tollavgift*

Tollmyndighetene kan sette ned eller ettergi fastsatt tollavgift dersom det av særlige grunner knyttet til fastsettingen virker særlig urimelig å fastholde hele kravet.

Kapittel 12 Administrative reaksjoner, straff og søksmål

§ 12-1 *Tvangsmulkt*

(1) For å fremtvinge levering av pliktige opplysninger, kan tollmyndighetene ilegge den som har plikt til å gi opplysninger etter §§ 10-1 og 10-2, en daglig løpende tvangsmulkt når opplysningene ikke gis innen de fastsatte frister. Det samme gjelder når det er åpenbare mangler ved de opplysningene som er gitt. Tvangsmulkt kan også ilegges den som ikke retter seg etter et pålegg om bokføring etter § 10-5 innen den fastsatte fristen.

(2) Samlet tvangsmulkt etter første ledd første og annet punktum kan ikke overstige 50 ganger rettsgebyret, jf. rettsgebyrloven § 1 annet ledd.

(3) Tvangsmulkt etter første ledd tredje punktum skal utgjøre ett rettsgebyr per dag. I særlige tilfeller kan tvangsmulkten settes lavere eller høyere, men ikke høyere enn ti rettsgebyr per dag. Samlet tvangsmulkt kan ikke overstige én million kroner.

(4) Ved et vedtak om tvangsmulkt kan forhåndsvarsel etter forvaltningsloven § 16 unnlates. I melding om vedtak om tvangsmulkt skal tollmyndighetene opplyse om hvilke plikter som ikke anses å være oppfylt, frist for når tvangsmulkten begynner å løpe og størrelsen på tvangsmulkten.

§ 12-2 *Overtredelsesgebyr*

(1) Tollmyndighetene kan ilegge overtredelsesgebyr overfor den som ikke medvirker til kontroll etter § 10-3.

(2) Overtredelsesgebyr kan utgjøre inntil 50 rettsgebyr, jf. rettsgebyrloven § 1 annet ledd.

(3) Overtredelsesgebyr ilegges ikke dersom oppfyllelse var umulig på grunn av forhold som ikke skyldtes den ansvarlige.

(4) Departementet kan gi forskrift om utmåling av overtredelsesgebyr.

§ 12-3 *Tilleggsavgift*

(1) Tilleggsavgift ilegges tollavgiftspliktig som gir uriktige eller ufullstendige opplysning til tollmyndighetene eller unnlater å gi pliktig opplysning, når opplysningssvikten eller pliktbruddet kan føre til avgiftsmessige fordeler.

(2) Tilleggsavgiften beregnes med 20 prosent av den avgiftsmessige fordelten som er eller kunne ha vært oppnådd.

(3) Tilleggsavgiften ilegges ikke når den tollavgiftspliktiges forhold må anses unnskyldelig.

(4) Tilleggsavgiften kan fastsettes samtidig med den tollavgiften den skal beregnes av, eller ved en senere særskilt fastsetting. Fristene i 11-2 og 11-3 gjelder tilsvarende.

§ 12-4 *Unntak fra tilleggsavgift*

(1) Tilleggsavgift fastsettes ikke

a) når de uriktige eller ufullstendige opplysningene skyldes åpenbare regne- eller skrivefeil

b) når den tollavgiftspliktige frivillig retter eller utfyller opplysninger som er gitt eller lagt til grunn tidligere, slik at det kan fastsettes riktig tollavgift. Dette gjelder ikke hvis rettingen kan anses fremkalt ved kontrolltiltak som er eller vil bli satt i verk, eller ved opplysninger som tollmyndighetene har fått fra andre. Tidligere ilagt tilleggsavgift faller ikke bort.

c) når den tollavgiftspliktige er død

d) når tilleggsavgiften for det enkelte forhold vil bli under 1 000 kroner.

(2) Tollmyndighetene kan unnlate å ilegge tilleggsavgift når tollavgift er fastsatt med satser som er betydelig høyere enn det som er nødvendig for å ivareta nasjonale beskyttelsesbehov, og tollavgiften er av en slik størrelse at det er urimelig å ilegge tilleggsavgift.

§ 12-5 *Skjerpet tilleggsavgift*

(1) Skjerpet tilleggsavgift ilegges tollavgiftspliktig som forsettlig eller grovt uaktsomt gir tollmyndighetene uriktig eller ufullstendig opplysning, eller unnlater å gi pliktig opplysning, når vedkommende forstår eller bør forstå at det kan føre til avgiftsmessige fordeler. Skjerpet tilleggsavgift kan bare ilegges i tillegg til tilleggsavgift etter § 12-3. Unntakene i § 12-4 gjelder tilsvarende.

(2) Skjerpet tilleggsavgift kan fastsettes i et eget vedtak samtidig med eller etter fastsetting av tilleggsavgift etter § 12-3. Bestemmelsen i § 12-3 fjerde ledd annet punktum gjelder tilsvarende.

(3) Skjerpet tilleggsavgift beregnes med 20 eller 40 prosent av den avgiftsmessige fordelten som er eller kunne ha vært unndratt.

§ 12-6 *Straff for unnlatt medvirkning til kontroll*

Med bot eller fengsel inntil to år straffes den som unnlater å medvirke til kontroll etter § 10-3.

§ 12-7 *Utsatt iverksetting av vedtak om sanksjon*

(1) Vedtak om tilleggstoll og vedtak om overtredelsesgebyr etter § 12-2 skal ikke iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort.

(2) Dersom den som er ilagt tilleggstoll eller overtredelsesgebyr etter § 12-2 vil prøve vedtakets gyldighet for domstolene, skal vedtaket, dersom partene ber om det, ikke iverksettes før søksmålsfristen løper ut eller en endelig rettsavgjørelse foreligger.

§ 12-8 *Frist for søksmål mot tollmyndighetenes vedtak*

(1) Søksmål som gjelder enkeltvedtak om fastsetting av tollavgift, må reises innen seks måneder etter at vedtaket ble sendt tollavgiftspliktig eller medansvarlig. Det kan gis oppfriskning for oversittelse av fristen etter reglene i tvisteloven §§ 16-12 til 16-14. Etter utløpet av søksmålsfristen gjelder likevel fristen i skattebetalingsloven § 17-1 femte ledd i sak om tvangsfullbyrdelse eller midlertidig sikring.

(2) Søksmålsfristen avbrytes dersom det omtvistede spørsmålet klages inn for Stortingets ombudsmann for forvaltningen. Ny søksmålsfrist på seks måneder løper fra ombudsmannens melding om avsluttet behandling er kommet frem til tollavgiftspliktig eller medansvarlig, eller fra denne blir varslet om myndighetenes svar på ombudsmannens anmodning om fornyet behandling. Søksmålsfristen etter første ledd avbrytes likevel ikke dersom klagen ikke fører til realitetsavgjørelse hos ombudsmannen og dette skyldes forsettlig forhold fra tollavgiftspliktiges eller medansvarliges side.

(3) Søksmålsfristen i første ledd første punktum gjelder ikke når søksmål reises mot førsteinstansens vedtak i medhold av forvaltningsloven § 27 b annet punktum.

Kapittel 14 Ikrafttredelse

§ 14-1 *Ikrafttredelse*

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.